

trip\*



**Marais** je mou nejoblíbenější pařížskou čtvrtí, a to hned z několika důvodů.

Zaprvé: svým rozmanitým charakterem a lidským rozměrem mi připomíná Prahu. Oproti většině pařížských částí, v nichž převládají elegantní, ale stále stejné haussmannovské činžáky, vás v ní totiž potěší romantické uličky a stará architektura – od kouzelných hrázděných i zděných gotických domů až po renesanční a barokní paláce s nádhernými vraty, honosnými dvory a reprezentativními schodišti.

Zadruhé: právě tady jsou soustředěny jedny z nejlepších soukromých galerií a knihkupectví.

A konečně zatřetí: během několika posledních let se tu doslova roztrhl pytel se zajímavými obchody s designem, módou i moderními starožitnostmi.

Když se mi loni v létě konečně splnil sen v Marais alespoň pár měsíců bydlet, objevila jsem další příjemný rozměr: můžete tu všude chodit pěšky (což je v Paříži velká výhoda nejen v období stávek), a navíc se zde rychle cítíte jako doma. Začnete si tykat s „vaším“ trafikantem,

přátelit se s místní pekařkou a dokonce zdravit se s lidmi, které potkáváte na ulici. A to je v tak individualistickém velkoměstě, jakým je Paříž, jev dosti vzácný.

### Sláva a zapomnění

Marais se rozprostírá ve dvou pařížských obvodech – třetím a čtvrtém. Je vlastně takovým souostrovím – každý malý ostrůvek má svou historii a specifickou atmosféru. Ostatně, přirovnání není od věci: jak již sám název čtvrti připomíná, rozkládá se na někdejších močálech a bažinách.

Jednu její osu tvoří ulice rue des Francs-Bourgeois, jež jde napříč od Centre Pompidou na západě až po Bastillu na východě. Druhou pak představuje rue du Temple vedoucí od náměstí Republiky na severu po radnici města Paříže na jihu. Symbolickou ikonou čtvrti je její hlavní náměstí – slavné place des Vosges. V 17. století ho dal vybudovat Jindřich IV. – pravděpodobně podle návrhu architekta Louise Métezeaua a nazval ho Královské. V té době se z Marais stala velmi módní



rezidenční čtvrť. Své paláce s vnitřním dvorem si tady stavěla liberální šlechta, známá svými uvolněnými mravy. Bydlela tu například Madame de Sévigné nebo také kardinál Richelieu. Během osmnáctého století se však šlechta pomalu vystěhovávala a po pádu Bastilly pak Marais téměř dvě století jen chátralo. Až teprve ministr kultury André Malraux svým zákonem z roku 1962 vyvedl čtvrť ze záhuby a zasadil se o její záchranu. Rekonstrukce zdejších památek probíhají dodnes – důkazem je nově opravený palác de Beauvais, který si dala spolu se svým manželem postavit Catherine Bellier, první dvorní dáma Anny Rakouské.

#### Uprostřed komunit

Mnozí, když slyší o Marais, si ho také dodnes ztotožňují s židovským ghettem. Zdejší stále aktivní židovská obec patří k nejstaršímu obyvatelstvu čtvrti. Soustředí se kolem rue Pavée, v níž stojí zajímavá synagoga od architekta Guimarda z roku 1913, a rue des Rosiers, kde se prodávají košer speciality. A protože většina zdejších



Židů pochází ze střední Evropy, najdete tu v restauracích a obchodech třeba štrúdl. Jak zpívá populární francouzský zpěvák Renaud ve svém slágru *Petit Pédé*, v Marais však existuje ještě jedno „ghetto“, a sice homosexuální. Pomyslnou hranici mezi světy obou komunit tvoří rue de la Vieille-du-Temple. Ráj gayů (lesbičky jsou stále v menšině) najdete především na rue des Archives a rue Sainte-Croix-de-la-Bretonnerie, kde se nachází celá řada barů, kaváren, obchodů s trendy pánskou módou a také jedno skvěle specializované knihkupectví.

### Vikendová destinace

Právě gayové přispěli velkou měrou k tomu, že čtvrt je dnes, jak říkají Francouzi, „branché“ nebo-li v kurzu. Homosexuálové k ní přitáhli pozornost, a současně ji sympaticky oživilí a vnesli do ní svěží vítr současnosti. Není divu, že již několik let právě sem Pařížané vyrážejí na víkendové procházky. O sobotách a nedělích se Marais stává nejrůznějším místem města nad Seinou.

*Na úvodní dvoustráně vlevo:* Barokní podloubí na place des Vosges, kde bydleli Madame de Sévigné, kardinál Richelieu, Victor Hugo a dnes například bývalý ministr kultury a školství Jack Lang. *Vpravo:* Elegantní schodiště paláce de Beauvais od architekta Lepautrea z r. 1657.

*Na předchozí dvoustráně vlevo:* V úžasném prostoru prestižní Galerie Thaddaeus Ropac vystavuje nejnovější obrazy David Salle. *Vpravo:* Úspěšnou galerii Cosmic před rokem otevřeli Frédéric Bugada, Claudia Cargnel a Jean-Yves Hardy. Kromě umění (na stěně vlevo díla Tobiasse Bernstrupa) tu prodávají i to nejzajímavější z katalogů, knih a časopisů.

*Na této dvoustráně vlevo:* Pro galerii Resodiversion, jejíž program připravuje tiskový mluvčí rue Charlot Ismael Goldsztejn-Seck (v odraze v zrcadle), vytvořili nápaditou instalaci fotograf Nicolas Guiraud. Galerii příjemně zabydlel tím, že své snímky nezvykle „instaloval“: okoložoval jimi nábytek, stěnu i televizi.

*Vpravo:* Nejstarší pařížská tržnice Marché Aux enfants rouges, založená v r. 1628, má název po bývalém sirotčinci, v němž děti oblekali do červených šatů. Tržnice prošla změnami, ale našťáust si zachovala svůj typický ráz – najdete tu vše od zeleniny přes pečivo až po sýry a víno.